

Ontelbare jaren een kind verwachten

Binnenlandse adoptie: stresstest dringt zich op

26 januari 2021

Geachte kandidaat-adoptanten,
Geachte Vlaams Volksvertegenwoordigers,
Geacht minister,

Een lichtpuntje uit het voorbije corona-jaar 2020: 16 meisjes en jongens hadden het voorrecht om een nieuwe Vlaamse thuis te krijgen na een binnenlandse adoptie.¹ Dat zijn evenveel ouders die hen ontzettend graag in de armen sluiten.

Maar in dit rapport – het onderzoeksresultaat na een klacht van ouders die wensen te adopteren - zet de Vlaamse Ombudsdienst, ook vanuit de Mensenrechtenkamer, de schijnwerper op een donker randje bij dit lichtpunt.

Ze zijn met veel:

Veel ouders die ontzettend graag een kind willen adopteren. Sommige van hen zijn al meer dan een decennium in verwachting. Voor hen allemaal samen geldt: “Ontelbare jaren een kind verwachten”.

Dit rapport geeft aan hoe de Vlaamse overheid worstelt met hun ondraaglijk uitgerekte kinderwens.

Bart Weekers
Vlaams Ombudsman

dr. Annelies D’Espallier
Ombudsvrouw gender – Mensenrechtenkamer

---

¹ <https://www.kindengezin.be/img/cijfers-aankomsten-2020.pdf> (er worden weliswaar geen leeftijden vermeld van deze 16 jongens en meisjes, maar dit rapport veronderstelt toch dat het om 16 minderjarigen gaat)

Inhoudsopgave

1.	Adoptie – Eerst zorg dragen voor kinderen	4
2.	Adoptant in negen stappen	5
3.	Stevige procedure wekt stevige verwachtingen	6
4.	Verzoekers op zoek naar antwoorden.....	7
4.1.	Snelle betaling geeft blijkbaar boost	8
4.2.	Wijziging van keuze levert een zgn. ongewenst neveneffect op	8
5.	Beoordeling van de klacht	10
6.	Herstel beschadigt	10
7.	Stresstest voor het adoptiesysteem	11

Bij de inhoud / samenvatting

Zoals al uit de inhoudsopgave blijkt, zetten de punten 1 tot 3 van dit rapport het kader uit. Adoptie, dat is “eerst zorg dragen voor kinderen”. Dit betekent ook dat er de kandidaat-adoptant – dit is de ouder die wenst een kind te adopteren – een stevige voorbereidingsprocedure wacht, die ook stevige verwachtingen wekt.

De punten 4 en 5 toetsen het wedervaren van de verzoekers, kandidaat-adoptanten, aan dit kader. De Vlaamse Ombudsdienst oordeelt dat er sprake is van een onbillijke situatie doordat de overheid het gerechtvaardigde vertrouwen van verzoekers op een eerlijke en transparante procedure, geschaad heeft.

Onder 6 en 7 blijkt de Vlaamse Ombudsdienst vooruit. Herstel van de onbillijke situatie – aan de hand van een onmiddellijke ingreep in de procedure – beschadigt en is daarom niet aangewezen. Wel beveelt de Mensenrechtenkamer van de Vlaamse Ombudsdienst de decreetgever aan om een stresstest voor het adoptiesysteem te organiseren.

1. Adoptie – Eerst zorg dragen voor kinderen

Afstammingsbanden die worden doorgesneden en vervangen door nieuwe; ouders die vervangen worden door weer nieuwe wettelijke ouders. Adoptie is een ingrijpende maatregel die als jeugdbeschermingsmaatregel ontegensprekelijk ook het leven van de betrokken ouders omgooit.

En wat meteen opvalt: het aantal adoptiekinderen daalt traag maar gestaag.

In 2017 ging het nog om een totaal van 87 adoptiekinderen (29 binnenlandse en 58 buitenlandse adopties samen). In 2018 ging het om resp. 20 (binnenlandse adoptie) en 32 (interlandelijke adoptie) kinderen, dat is een daling tot 52 adopties in totaal. In 2019 vonden in Vlaanderen nog 15 kinderen een warm nest na binnenlandse adoptie en ook 28 kinderen na interlandelijke adoptie.² Dat geeft een verdere daling tot 43 kinderen in 2019. In 2020 waren het 39 kinderen, waaronder 16 in het systeem van de binnenlandse adoptie en 23 na interlandelijke adoptie.³

Wat hier voorafgaat zijn maar enkele cijfers; cijfers die een globaal dalende trend bevestigen. Daarnaast valt het ook op dat er een onevenwicht is tussen deze cijfers en de globaal hoge trend bij het aantal kandidaten om te adopteren. In 2019 meldden zich maar liefst 373 nieuwe kandidaat-adoptanten aan.⁴ Het is een cijferverhouding die ook in eerdere jaren opvalt.

En er zijn nog andere opmerkelijke cijfers. In november 2020 stonden 823 kandidaat-adoptanten op de wachtlijst om te kunnen starten met de voorbereidingsessies. In 2019 namen van de 373 oorspronkelijke koppels of individuen 164 kandidaten deel aan intensieve voorbereidingsessies bij het adoptietraject. In 2018 en 2017 ging het om resp. 151 en 145 kandidaten. In 2019 werden 99 kandidaten door de rechtbank geschikt verklaard om een kind te adopteren. In 2018 en 2017 waren dit resp. 87 en 98 kandidaten.⁵ Op 29 mei 2020 hadden 46 kandidaat-adoptanten de volledige procedure voor binnenlandse adoptie doorlopen om vervolgens te wachten op een kind.⁶

De cijfers tonen een groot verschil aan tussen het aantal kandidaat-adoptanten en het aantal kinderen dat jaarlijks kan geadopteerd worden. Dit is de achtergrond waartegen (de klacht van de verzoekers – zie verder en) dit rapport moeten worden gelezen.

---

² <https://www.kindengezin.be/img/cijfers-aankomsten-2019.pdf>

³ <https://www.kindengezin.be/img/cijfers-aankomsten-2020.pdf>

⁴ <https://www.vlaanderen.be/publicaties/activiteitenverslag-adoptie>

⁵ <https://www.vlaanderen.be/publicaties/activiteitenverslag-adoptie>

⁶ <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1574628>

2. Adoptant in negen stappen

In Vlaanderen kan een burger die aan een aantal voorwaarden voldoet zich zonder onderscheid opgeven als kandidaat-adoptant. Het decreet op binnenlandse adoptie (dd. 3 juli 2015) regelt de procedure, samen met het uitvoeringsbesluit bij dat decreet (dd. 19 februari 2016). Zo wordt bepaald welke kandidaten geschikt zijn om te adopteren en hoe en wanneer geschikte kandidaten aan bod komen om dan echt de kans te krijgen om te adopteren.

Die procedure bestaat achtereenvolgens uit negen stappen:

1. de aanmelding van de kandidatuur bij het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA) en registratie;
2. het volgen van een informatiesessie;
3. instroombeheer;
4. het behalen van een voorbereidingsattest na het volgen van voorbereidingssessies;
5. maatschappelijk onderzoek;
6. het bekomen van een geschiktheidsvonnis.

Dan volgen de stappen uit de bemiddeling, de laatste stappen van het adoptietraject:

7. het ondertekenen van een bemiddelingsovereenkomst met het Adoptiehuis;
8. de matching tussen een kind en de kandidaat-adoptanten;
9. rechterlijke controle en adoptievonnis van de familierechtbank.

De procedure is niet licht te benaderen. In elk van die stappen vallen kandidaat-adoptanten af en in elk van de voorbereidende stappen wordt beslist welke kandidaat-adoptanten eerst doorstromen naar de volgende stap. Soms wordt de volgorde van de wachtlijst doorbroken om – in het belang van het kind – de best mogelijke aansluiting te kunnen vinden tussen het kind en de kandidaat-adoptant.

Het gaat om een zware procedure die een zeer groot engagement vraagt van de kandidaat-adoptanten. Jarenlang wordt hun leven beheerst door alle verschillende stappen uit deze procedure, én door wachten.

3. Stevige procedure wekt stevige verwachtingen

Een overheid heeft een positieve plicht om kinderen te beschermen, maar ze hoeft dit in realiteit niet noodzakelijk te doen via het systeem van adoptie (art. 20 Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind).

Het mensenrechtelijke kader van adoptie en ook het interne recht benadrukken dat adoptie een uitzonderlijke maatregel is die alleen gerechtvaardigd is wanneer adoptie de beste oplossing is voor het kind.⁷ Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens benadrukt bijvoorbeeld duidelijk dat de minder ingrijpende sporen, waarbij het kind zoveel mogelijk een band kan houden met de natuurlijke ouders, de voorkeur krijgen.⁸ In de weegschaal weegt het belang van het kind door ten aanzien van andere belangen, zoals die van de geboortelouder of kandidaat-adoptieouders⁹.

Voor kandidaat-adoptanten geldt ten eerste dat er geen subjectief recht is op het krijgen van een kind¹⁰. Bovendien, wie zich kandidaat stelt en de stappen doorloopt, moet altijd beseffen dat o.m. de beste matching primeert op de wens van kandidaten om een kind te adopteren.

En toch is het zo dat een overheid die een adoptieprocedure uitbouwt, niet blind mag zijn voor de vereiste waarborgen aan de zijde van de kandidaat-adoptanten. Zo moeten kandidaat-adoptanten erop kunnen vertrouwen dat

- De procedure tot adoptie zo georganiseerd is dat het belang van het kind altijd primeert;
- De procedure voorts de beginselen van gelijkheid eerbiedigt. Kandidaat-adoptanten moeten erop kunnen vertrouwen dat neutrale, pertinente en gelijke parameters het tempo van doorstroming van de ene naar de andere fase; voorafgaand aan de fase van de uiteindelijke matching, bepalen;
- De procedure transparant verloopt.

De overheid laat kandidaat-adoptanten een zwaar en langdurig traject lopen met daaraan verbonden kosten. Ze creëert vandaag bij de kandidaat-adoptanten die in elke fase succesvol doorstromen ontegensprekelijk het gewettigde vertrouwen op een realistisch perspectief om een kind te kunnen adopteren binnen een redelijke termijn.

---

⁷ EHRM 10 september 2019, 37283/13, *Strand Lobben e.a./Noorwegen*, r.o. 207.

⁸ EHRM 10 september 2019, 37283/13, *Strand Lobben e.a./Noorwegen*, r.o. 207.

⁹ EHRM 8 juli 2003, nr. 31871/96, *Sommerfeld/Duitsland*, r.o. 64.

¹⁰ EHRM 10 juli 1975, 6082/74, *X/België en Nederland*; EHRM 22 juni 2004, 78028/01 en 78030/01, *Pini e.a./Roemenië*, r.o. 140.

4. Verzoekers op zoek naar antwoorden

In de zomer van 2020 ontving de Vlaamse Ombudsdienst een klacht (OMB 2020-4159) van een koppel kandidaat-adoptanten (hierna verzoekers genoemd) over de lange duur van hun – al bijna een decennium, sedert 2012 lopende - traject tot adoptie. Die duur is inderdaad opmerkelijk lang in vergelijking met de duurtijd bij andere kandidaat-adoptanten met een gelijkaardig profiel. Verzoekers trokken naar de ombudsdienst omdat zij nog nooit een eenduidige verklaring kregen voor hun lage plaats op de lange wachtlijst en dus over de lange wachttijd.

De ombudsdienst had gesprekken met verzoekers en met de verschillende actoren en onderzocht ook tal van documenten. Een doorslaggevend stuk was een op 12 januari 2021 aan de Vlaamse Ombudsdienst bezorgde geanonimiseerde lijst met gegevens van 130 recente adoptietrajecten. Al die trajecten werden beïnvloed door een decreetswijziging van 2015 waardoor het instroombeheer anders benaderd werd (hierna “de stroomlijning van het instroombeheer” genoemd).

De geanonimiseerde lijst is door de ombudsdienst onderzocht maar kan niet als bijlage toegevoegd worden. Het interpreteren van gecombineerde gegevens zou ertoe kunnen leiden dat de privacy van de betrokkenen al te zeer aangetast wordt.

De ombudsdienst focust in dit onderzoek enkel op de procedure die de verzoekers (OMB 2020-4159) doorlopen. Een breder onderzoek aan de hand van een iets vroegere stand van zaken van deze geanonimiseerde lijst werd eerder al uitgevoerd door het Vlaams Centrum voor Adoptie en het Adoptiehuis.¹¹

Het onderzoek van de Vlaamse Ombudsdienst identificeert twee ogenblikken (beide situeren zich in 2017) in de procedure van verzoekers, waar hun kandidaatstelling op onbehoorlijke, minstens onbillijke, wijze vertraging oploopt, zie hierna:

- “Snelle betaling geeft blijkbaar boost” en
- “Wijziging van keuze levert een zgn. ongewenst neveneffect op”.

Andere vertragingen konden, op basis van de bij dit onderzoek voorliggende gegevens, niet worden uitgeklaard, bijvoorbeeld een eventuele vertraging naar aanleiding van een versnelde doorstroming van een aantal heterokoppels op vraag van het Adoptiehuis. Die versnelde doorstroming werd tot twee jaar geleden toegepast om de wachtlijst te diversifiëren met oog op de best mogelijke matching met de kinderen. Dergelijke versnelde doorstroming wordt nu niet meer gevraagd omdat de wachtlijst intussen meer divers is.

---

¹¹ “Onderzoek beheer wachtlijst binnenlandse adoptie” (Het spreekt voor zich dat het niet aan de ombudsdienst is om dit onderzoek aan de openbaarheid prijs te geven).

4.1. Snelle betaling geeft zichtbaar boost

De verzoekers meldden zich voor adoptie aan in 2012 en werden pas in 2017 uitgenodigd voor de voorbereidingscursus. Met één klap keken ze om naar vijf vervlogen jaren alvorens ze deze stap in hun traject konden zetten.

Een eerste onbehoorlijke vertraging situeert zich daarbij in iets futiel als een concreet betalingsmoment binnen een door het instroombeheer verleende betalingstermijn. Voor de betaling van het cursusgeld van 250 euro voor de voorbereidings sessies kregen kandidaten inderdaad een betaaltermijn van 1 maand.

Klaarblijkelijk was de concrete betalingsdatum (binnen die verleende termijn van een maand dus) bepalend voor de instroom naar die voorbereidings sessies en dus voor de latere volgorde op de wachtlijst. Snelle betalingsmomenten stroomden sneller door. De verzoekers waren hierover in 2017 niet ingelicht via de briefwisseling¹², wat vanzelfsprekend destijds wel degelijk had moeten gebeuren. Vandaag staat de vermelding wel in de brieven.

Maar nog sterker, het mag duidelijk zijn dat er in realiteit geen rechtsgrond is om het criterium van de chronologie van aanmelding uit artikel 5 van het uitvoeringsbesluit in te vullen door voort te gaan op een betaaldatum.

4.2. Wijziging van keuze levert een zgn. ongewenst neveneffect op

In 2017 blijkt nog een ander fenomeen vertraging te veroorzaken. In dat jaar stroomden meer dan honderd kandidaten, die openstaan voor specifieke kind- of wensouderprofielen en voor interlandelijke adoptie versneld door naar de voorbereidingscursus. Dat is de normale gang van zaken om tegemoet te komen aan bijzondere plaatsingsnoden van kinderen en aan de grotere nood aan kandidaten voor interlandelijke adoptie.

Deze versnelling voor deze kandidaten maakt deel uit van het instroombeheer zoals vooropgesteld in artikel 5 van het besluit betreffende de voorbereiding bij adoptie. Dat artikel 5 bepaalt dat er elk jaar 30 kandidaat-adoptanten chronologisch doorstromen maar dat het VAC daarnaast kandidaat-adoptanten doorstuurt op *“basis van hun profiel of van het kindprofiel waarvoor ze openstaan. Om welke profielen het gaat, is afhankelijk van de vraag van de erkende adoptiediensten.”*

In 2017 ging het om 104 kandidaten die zo versneld konden doorstromen. Sommige kandidaten met een aanvankelijke keuze voor interlandelijke adoptie zijn zo versneld doorgestroomd, maar hebben na het geschiktheidsvonnis alsnog

---

¹² <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1574628>

gekozen om hun aanvankelijke keuze toch aan te passen. Op die manier belandden ze een stuk verder in het tragere traject naar een binnenlandse adoptie. Die kandidaten verwierven zo een voordeel ten opzichte van andere kandidaten, zoals de verzoekers, die chronologisch zijn doorgestroomd op basis van hun vaste keuze voor binnenlandse adoptie.

Zelf verwijst de Vlaamse overheid naar deze achteraf gezien onterechte versnelde doorstroom, als een “ongewenst neveneffect in de nasleep van de zogenaamde stroomlijning van het instroombeheer”.

Een dergelijke kwalificatie als “ongewenst neveneffect” focust teveel op het eigen organisatorisch standpunt van de overheid. In de ogen van verzoekers is dit een ongelijke behandeling en de ombudsman kwalificeert het fenomeen minstens als een onbillijke situatie. De plaats van de verzoekers is immers ongetwijfeld minder gunstig doordat zij niet van deze versnelde doorstroming gebruik maakten en andere adoptanten dit wel deden, terwijl de overheid te passief toekeek.

Zoals ook al blijkt uit een antwoord op een parlementaire vraag om uitleg, geeft het VCA aan dit ongewenst neveneffect, na de inwerkingtreding van de stroomlijning van het instroombeheer, te hebben opgemerkt en vervolgens hierop een correctie te hebben doorgevoerd.

Het onderzoek van de Vlaamse Ombudsdienst bevestigt tegelijk dat er toch verschillende kandidaten door de mazen van het net zijn kunnen glippen, en vroeger dan chronologisch hun beurt was, een bemiddelingsovereenkomst met het Adoptiehuis hebben kunnen ondertekenen.

Sedert de zomer van 2020 is er een extra verstrenging van toepassing (in de praktijk tot nu toe 1x toegepast) en wordt er een extra periode bijgeteld (momenteel 18 maanden) om zo de onterechte snellere doorgang door de procedure nog meer te kunnen afremmen.

Deze ingreep kwam echter te laat voor verzoekers en voor nog andere kandidaten in de situatie van verzoekers.

5. Beoordeling van de klacht

Op basis van dit onderzoek zijn er twee verdragingsmomenten vastgesteld en die vaststelling leidt tot de conclusie dat de overheid het gerechtvaardigde vertrouwen op een eerlijke en transparante procedure van de verzoekers in OMB 2020-4159 heeft geschaad.

Die situatie is onbillijk en duurt tot vandaag voort. De verzoekers staan ook vandaag minstens minder gunstig gerangschikt dan andere kandidaat-adoptanten met een gelijkaardig profiel en een gelijkaardige of latere aanmeldingsdatum.

De Vlaamse Ombudsdienst schrijft welbewust “minstens”, aangezien het merendeel van andere kandidaten die profijt hadden van de onderzochte verdragingsmomenten, vandaag al effectief heeft kunnen adopteren, doordat ze sneller doorgestroomd zijn. Het gaat daarbij uiteindelijk overigens om meer dan zes kandidaten, waarvan nog sprake was in het antwoord op de vraag om uitleg. De Vlaamse Ombudsdienst identificeerde in het doorslaggevende stuk van 12 januari 2021 minstens elf situaties, die vervolgens bevestigd werden door het VCA.

Die onbillijke situatie raakt echter niet enkel de verzoekers. Ook de positie van de andere kandidaat-adoptanten, vandaag geen verzoekers bij de Vlaamse Ombudsdienst, werd geraakt door de bovenstaande fenomenen.

6. Herstel beschadigt

Verzoekers formuleren naast de vraag naar de redenen waardoor hun procedure vertraging opliep, ook de erg begrijpelijke vraag naar herstel in natura: “Kan de overheid de plaats op de wachtlijst herstellen?” Op die manier zouden zij de verwachting kunnen koesteren om binnen een redelijke termijn een kind in de armen te kunnen sluiten, gelijkaardig aan die van andere kandidaten met een gelijkaardige aanmeldingsdatum, een gelijkaardig profiel en vooropgesteld kindprofiel.

Het Vlaams Centrum voor Adoptie en het Adoptiehuis concludeerden eerder al naar aanleiding van hun onderzoek: “*Het Vlaams Centrum voor Adoptie noch Adoptiehuis, hebben mogelijkheden gevonden om dit op een correcte manier te doen die eerlijk is voor alle kandidaat-adoptanten.*” Het Vlaams Centrum voor Adoptie en het Adoptiehuis zijn dus van oordeel dat herstel voor de verzoekers (en alle andere betrokken kandidaat-adoptanten) niet mogelijk is zonder opnieuw andere kandidaat-adoptanten te raken in hun gerechtvaardigd vertrouwen en chaos te creëren op de wachtlijst.

De ombudsdienst kan niet anders dan zich aan te sluiten bij dat besluit. Chaos op de wachtlijst moet immers ten allen prijze worden vermeden. Die chaos dient immers geenszins de belangen van de voor adoptie aangeboden kinderen.

7. Stresstest voor het adoptiesysteem

Beklijven doet dat cijfer 16 helemaal vooraan in dit rapport: 16 kinderen in 2020 die nood hadden aan nieuwe wettelijke ouders. Achter de verhalen van die 16 kinderen gaan zonder enige twijfel belangrijke maatschappelijke vraagstukken schuil.

Aan de andere kant staan er kandidaat-adoptanten die allemaal niets liever willen dan een kind dat hen nodig heeft, in hun wensende hart te sluiten. Allemaal samen verwachten ze al ontelbare jaren een kind. De dieppijnlijke ervaringen van alvast de verzoekers leggen in deze omstandigheden een structureler gegeven bloot.

Er is inderdaad een grote spanning tussen het grote aantal kandidaat-adoptanten en het zeer beperkte aantal adoptiekinderen. Daardoor zijn er voor kandidaat-adoptanten extreem lange wachttijden, die vooraf niet goed in te schatten zijn. Hier rijst noodzakelijk de vraag of een termijn van bijvoorbeeld 12 jaar, zoals de termijn waar verzoekers op afsteven, nog redelijk en aanvaardbaar is om een kind te verwachten.

Allicht is het zelfs zo dat verschillende kandidaat-adoptanten, wensouders in alle mogelijke vormen, jarenlang de zware procedure doorlopen en langdurig wachten, zonder dat er uiteindelijk een realistische kans is dat zij binnen een redelijke termijn een kind zullen kunnen adopteren.

Daarbovenop is het zo dat de maatschappelijke en mensenrechtelijke visie op adoptie in de loop der jaren gewijzigd is. Hier hoort nogmaals opgemerkt: er bestaat evident geen subjectief recht op een adoptiekind. Toch moet een overheid, met het belang van het kind voorop, voorzichtig omspringen met de intentie van de burger om een gezinsleven te starten, in het bijzonder met die burger die geschikt bevonden is en alle door de overheid vooropgestelde stappen heeft gezet.

Dit alles moet bij de decreetgever alarmbellen doen afgaan over de houdbaarheid van de procedure van binnenlandse adoptie op langere termijn, een procedure die op dit moment duidelijk een stresstest nodig heeft.

De ombudsdienst beveelt op basis van al het voorgaande aan dat de decreetgever zich hiertoe organiseert.

Die stresstest moet evident het belang van het kind vooropstellen en moet volgens de ombudsdienst minstens de volgende vragen beantwoorden:

- Welke evolutie verwacht de overheid in de toekomst met betrekking tot de cijfers en het opgemerkte onevenwicht?
- Verwacht de overheid dat de wachtlijst voor kandidaat-adoptanten verder zal blijven aangroeien?
- Is een versnelde doorstroming op basis van de samenstelling van een ouderpaar (gelijk geslacht/verschillend geslacht) zoals in het verleden heeft plaatsgevonden, iets dat kan en dat ook nodig is?
- Is het wenselijk dat een stevigere brug geslagen wordt tussen adoptie en pleegzorg?

Indien het systeem van binnenlandse adoptie die stresstest niet of slechts gedeeltelijk doorstaat is er nood aan een omwenteling waarin de overheid met alle betrokkenen, waaronder zeker ook de grote groep kandidaat-adoptanten, het gesprek aangaat over hun kinderwens, verschillende vormen van ouderschap en nieuwe perspectieven creëert.